
Sunuş

Meltem İzmir Akdeniz Akademisi Dergisi'nin dördüncü sayısı kırsal alan/tarım, kentsel mekân/göç ve kültür politikalarına odaklanan yazılardan oluşuyor. Araştırma bölümünün ilk iki makalesi İzmir Akdeniz Akademisi'nin 16-18 Kasım 2017 tarihleri arasında gerçekleştirdiği Uluslararası Devinen Akdeniz Sempozyumu'nda sunulan bildirilerin makaleleri.

Fatih Hakan Kaya, Roma'dan Suriye-Filistin topraklarına, Yunanistan'dan Kuzey Afrika'ya uzanan bir coğrafyanın Helenistik krallıklardan Roma İmparatorluğu'na geçiş sürecinde İmparatorluğun Akdeniz'deki gücünü siyasi barış ve iktisadi istikrar ile taçlandığı bir dönemde sanatta yaşanan gelişmeleri inceliyor. Çalışmada Anadolu'da mermer ocaklarında üretilen mermerlerin ve bu mermerleri yontan ustaların bütün Akdeniz çevresinde yeniden imar edilen kentlerdeki izlerini *akanthus* yapıları üzerinden takip ediyoruz. Anadolu'da farklı bezeme okullarının (Pergamon-Ephesos, Aphrodisias) işleme özellikleri ve ustalarının gittikleri yerlerdeki yerel bezeme özellikleriyle etkileşimi ve Anadolu'ya geri geldiklerinde farklı özelliklerle "bezenmiş" olmaları, hareketliliğin doğasını göstermesi açısından önemli bir örnek oluşturuyor. Sempozyumdan seçilen ikinci makalede Marcel Kuper, Mohamed Naouri ve Tarik Hartani, Cezayir Sahrası'nda 1980'lerde uygulanmaya başlanan tarım politikaları sonucunda geleneksel mevsimlik işçiden yeni çiftçiliğe, geleneksel kolektif sulama sistemlerinden bireysel borulu sulama sistemlerine ve geleneksel hurma ağacı bahçeleri üretiminden kısa sürede toprağın ve suyun tüketilmesine dayalı bahçe seracılığına geçiş sürecini inceliyor. Yazarlar, Bikra bölgesinde tarım ile geçimini sağlayan genç çiftçilerin hikâyelerine yoğunlaşarak, bu çiftçilerin toplumsal hiyerarşi içinde yer edinme mücadelelerine ve stratejilerine odaklanıyor. Dünyada tarım alanında 20. yüzyıl ortasında başlayan, 1980'lerden itibaren kendisini yoğun biçimde hissettiren neoliberal politikaların etkilerini başka bir coğrafya üzerinden okumamız, hem konunun küresel bir sorun olduğunu görmemiz hem de Türkiye'de ve İzmir'de tarımda yaşanan gelişmeleri karşılaştırmalı olarak düşünebileceğimiz bir zemin oluşturması açısından önem taşıyor.

Araştırma bölümünün son makalesi Ahenk Yılmaz'ın özgün bir araştırması. Yazar, mekân ile ilişkimizi ve belleğimizi oluşturan kent kültürü öğelerinin kent yöneticilerinin uyguladıkları politikalarla zaman içinde nasıl şekillendiğini inceliyor. İzmir Kordonboyu'nun farklı dönemlerde doldurulması ile elde edilen arazilerin kent sakinlerinin ellerinden ve belleklerinden aldıklarını Punta, Değirmendere ve Konak bölgeleri ile burada bulunan binalar üzerinden ele alan Yılmaz, dolgu alanlarının tarihlerini günümüzden okuyor ve bu mekânlardaki günlük yaşam pratiklerinde kök salan kent kültürünün nasıl yok olduğunu İzmirliyle yaptığı mülakatlarla destekliyor.

Güncel bölümündeki Sezgi Durgun imzalı ilk yazı mekân-bellek ilişkisini Kültürpark üzerinden değerlendirirken, Soğuk Savaş döneminde Kültürpark'ın kolektif kültürel bellekte nasıl bir yere sahip olduğunu, iki kutuplu dünyada yaşanan ideolojik gerilimin bu belleğe nasıl nüfuz ettiğini derinlemesine mülakatlar ve dönemin basınından örneklerle gözler önüne seriyor. Amsterdam'da düzenlenen ve bu yıl Türkiye'ye odaklanan "Read My World" edebiyat festivalinin değerlendirme yazısını festivalin küratörlerinden Süreyya Evren hazırladı. Evren'in bir "karşılaşma anı" olarak betimlediği festival sadece bir edebiyat festivali olarak değil, gazetecilik, belgesel, kentsel dönüşüm, mimari, dilbilim,

insan hakları, medya, çeviri gibi alanları da kapsayan önemli bir buluşma noktası haline gelmiş. Abdullah Aysu'nun yazısı ise bizi yeniden 20. yüzyıl boyunca tarımda yaşanan dönüşümlere götürüyor ve bu sefer buğdayın hikâyesiyle ekolojik ve toplumsal dengenin birbirinden ayrılmaz öğeler olduğunu tekrar görmemize fırsat sunuyor. Mete Hüsünbeyi'nin yazısı ise İzmir'de yaşayan Suriyelilerin durumunu vatandaşlıktan bağımsız kent mekânını kullanma ve bu mekânın işleyişinde söz hakkına sahip olma hakkı olarak tanımladığı "kent hakkı" çerçevesinde değerlendirerek, Konak Belediyesi Kent Konseyi bünyesinde oluşturulan Mülteci Meclisi faaliyetlerini anlatıyor.

İzmir Akdeniz Akademisi'nin faaliyet alanlarından biri olan ekoloji bu sayımızda iki yazıda ele alınıyor. Akademi'nin Türkiye Permakültür Araştırma Enstitüsü ile birlikte düzenlediği "Ulusal Permakültür Konferansı"nın değerlendirmesini Uygun Aksoy kaleme aldı. "Buğdayın Akdeniz'deki Yolculuğu" konferans serisini ise Mesut Yüce Yıldız değerlendirdi. Her iki yazıda da dünyada ve Türkiye'de tarımsal üretimdeki dönüşüm ile üretim ve tüketimde alternatif arayışlarının ön plana çıktığını görüyoruz. Akademi'nin ikinci faaliyet alanı olan kültür/sanat alanındaki çalışmaları üç yazıda ele alınıyor. İlk yazıda Erdem Erem "Öğrenme Ortamı Olarak Kültür Kurumları" konferansını değerlendiriyor. Sanat ve kültürün halkla buluşma noktalarını arayan bu konferans, İzmir'de kültür eğitime katkı sağlayan kurumların bir ağını oluşturma çalışması olan kültürLab İzmir'in halka açık ilk etkinliği olarak, müze ve galeri gibi farklı mekânlarda eğitim hakkında kavramsal yaklaşımların tartışıldığı ve farklı müzelerin sorumlularının deneyimlerini paylaştıkları oturumları içermesi açısından önem taşıyor. İzmir Kültür Pla+formu Girişimi'nin (İKPG) tanımını Nursaç Sargon yapıyor. Sargon yazısında sanat ve kültür üreticilerinin birbirlerini tanımalarına ve birlikte çalışabilecek alanları keşfetmelerine yönelik bir platform olarak ortaya çıkan İKPG'nin nasıl bir ortamda hangi amaçla kurulduğunu ve gerçekleştirdiği faaliyetleri değerlendiriyor. Hale Eryılmaz da Sargon'un bıraktığı yerden devam edip İKPG'nin son iki yıldır düzenlediği yaz okullarını anlatıyor. Hem sektörün sorunlarının tartışılarak çözümler üretildiği bir alan açma hem de sanatçı ve kültür üreticilerinin yeni çalışmalar üretmelerine olanak sağlama amacı taşıması, genel olarak İKPG'nin özel olarak da yaz okullarının yoğun gündemleri hakkında bilgi veriyor.

Alesta bölümünün ilk yazısında 2000 sonrasında Türkiye'de bölgesel gelir eşitsizliğinin dönüşümü ve iç göçün bu dönüşüm üzerindeki etkisini ele alan, Seda Senem Alpaykut Bayrak tarafından hazırlanmış "Türkiye'de Bölgesel Yakınsama, Göç ve Faktör Hareketliliği" başlıklı doktora tezinin değerlendirmesini bulacaksınız. Dalya Hazar ve Emel Karakaya Ayalp, yazılarında iktisadi hedeflere yönelik üretilen ve uygulanan politikaların toplumsal yönleri de kapsayacak biçimde yeniden düşünülmesi gerekliliğini vurgulayan bu tezin, bölgesel gelir eşitsizliklerini azaltacak bu tür politikalara yol gösterici bir nitelik taşıdığına altını çiziyor. İkinci değerlendirme yazısında Ayşegül Sabuktay geçtiğimiz kasım ayında bir sempozyumla akademik çevrelerin değerlendirmesine sunulan İzmir'de yerel yönetime ilişkin bir model önerisi olan "İzmir Modeli"nin anlatıldığı dokuz kitaptan oluşan seriyi ele alıyor. 2004-2018 arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin çalışmalarının değerlendirilmesi ve bir yerel yönetim modeli oluşturulmasına dayanan seri İlhan Tekeli öncülüğünde çok sayıda akademisyen ve uzmandan oluşan bir ekip çalışması ile gerçekleştirilmiş.

Bu sayımızda yer alan İngilizce metinlerin düzeltilmesine katkıda bulunan Zafer Yörük'e teşekkür ederiz.

İyi okumalar.

Dilek Akyalçın Kaya